

Könnyebb munkavállalás az NSZK-ban

Könnyítették az NSZK-ban a magyarok munkavállalását. Erről írtak alá megállapodást az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal, valamint az NSZK Szövetségi Munka- és Szociálügyi Minisztériumának képviselői — mondta el Marton Tamás, az ÁBMH nemzetközi főosztályának vezetője az MTI munkatársának.

A korábbi évenkénti 2500-ról 3500-ra emelték azok keretszámát, akik a magyar és az NSZK-beli cégek közötti szerződéssel az NSZK-ban vállalhatnak munkát. A magyar vállalatok nem vendégmunkásokat küldenek német partnereikhez, hanem konkrét munkák kivitelezését vállalják el, például különféle építési és szerelési feladatokat — meghatározott vállalkozási összegért. Ebből a díjból fizetik az adókat, a dolgozóknak forintban a munkabért, s márkában bizonyos ellátmányt. Ezenkívül ajánlatuknál minél nagyobb nyereségre is törekedniük kell. Mivel valószínűleg igen sok vállalat jelentkezik majd ilyen munkára, a 3500 fős keretet olyan üzemeknél használhatják fel, amelyeknél a legkedvezőbb a devizakitermelési mutató.

Az NSZK azzal is könnyíti a magyarok munkavállalását, hogy a 3500-as keretszámot éves átlagként értelmezik. Az NSZK úgy is segíteni kíván a magyar foglalkoztatási gondokon, hogy az említett 3500 fős kereten túl 1992 végéig az építőiparban hasonló szisztéma szerint további 1200 dolgozót fogadnak évente.

Műszerek a levegőben

No lám! Mit pakolnak a Szegedi Akadémiai Bizottság Somogyi utcai székházának emeletéről? Csak nem halt bé ide is a mindent átpolitizálás kényszere, s csak nem valamelyik párt székházává alakul a dél-alföldi régió tudományos központja? S ezért e nagy rámolás, a daru; s ezért lóg mindenféle finom műszer a levegőben?

Megnyugtattuk olvasóinkat: szó sincs erről; csupán a JATE Kísérleti Fizikai Intézetének és lézerfizikai tanszéki kutatócsoportjának néhány, eddig ebben az épületben elhelyezkedő laboratóriuma költözött új helyre, a JATE „Béke”-épületébe, s e költözés egyik pillanatát örökítette meg fotóriporterünk, Somogyi Károlyné. (A drága műszer egyébként szerencsésen földet ért.)

Ránk figyel a világ

A magyarországi egyházak és felekezetek vezetőinek nyilatkozata

A magyarországi egyházak és felekezetek vezetői indítatva érzik magukat arra, hogy a közelgő országgyűlési választások ügyében híveikhez és az ország közvéleményéhez forduljanak. Ezzel Istentől vetett hitük, hagyományaik és népünk elvárása is indítják őket, ezért fordulnak szeretetteljes szóval mindenkihez a parlamenti választások kapcsán. Ez annál is inkább fontos esemény, mivel 43 esztendővel ezelőtt volt az utolsó szabad választás Magyarországon, s így az előttünk álló alkalom döntő változásokat ígér, hosszú időre alapja, meghatározója lehet a demokratikus jogállam létrehozásának.

Meggyőződésünk, hogy honfitársaink többsége kapcsolódik az egyházakhoz és felekezetekhez, bár az elmúlt 40 esztendő közismert politikája következtében némelyek eltávolodtak vallásuktól. Most azonban ez az alkalom mindnyájunkat döntés elé állít. Sok emberben nem alakult még ki tiszta kép, a szavazás súlyos lelkiismereti kérdéssé válik, és ez ebben a helyzetben a lelkesek szavát is szükségessé teszi.

A parlamenti választások kapcsán első sorban arra hívunk fel mindenkit, hogy éljen állampolgári jogaival, és vegyen részt közös jövőnk formálásában. Elmondjuk ugyanakkor azt is, hogy a lelkipásztorok nem helyes részt venni a konkrét párt-politikában, hiszen ezzel megosztaná gyülekezetét, jóllehet, neki minden lélek számára erőforrást kell nyújtania, függetlenül attól, hogy ki melyik párt tagja.

Kérünk továbbá mindenkit: tegyenek meg minden erőfeszítést azért, hogy vádak és indulatok ne jellemezzék az előttünk álló választásokat. Ez annál is inkább fontos, mivel egész Európa, sőt, a világ is ránk figyel, és sokan lesznek, akik a választások szellemével fogják lemérni azt,

hogy mennyire vagyunk az európai kultúra része, Legyenek a választások a békés átmenet eddig bevált és helyesnek bizonyult folyamatának megkoronázásává. A választások tartalmi kérdéseiről csupán annyit mondunk, hogy mindenki lelkiismerete szerint döntson. Am ezt a bibliai tanítás szellemében tegye: „Azt cselekedjed, ami igaza és jó az Úrnak szemei előtt, hogy jól legyen dolgod” (5. Mózes 6:18). Ez azt jelenti, hogy a választások ne népünk megosztottságát, hanem egységének megerősítését szolgálják.

Tanulmányozzák a különböző pártok és jelöltek programjait, tegyék azokat a Biblia erkölcsi értékeinek mérlegére, hogy felelősen tudjanak választani.

Kísérjük figyelemmel, ne csupán a pártok programjait, hanem a pártok magatartását is a választások folyamán.

Imádkozzanak a választások jó rendjéért, hazánk békességéért, és népünk egyességéért!

Hívó embereknek csak olyan politikai pártokban lehet bizalmuk, amelyek igazán a közjót szolgálják, biztosítják a vallás szabad gyakorlását, maradéktalanul képviselik az erkölcsi értékeket, az igazságszolgáltatást, a szabadságot, és az ember személyi méltóságát. Nagy kísértés, sőt, hiba lenne, ha választásainkat az határozná meg, hogy nem valami mellett, hanem valakik ellen irányulnának. A lehető legtárgyilagosaabban, a múlt terhével megszabadulva kell keresnünk azt, amit Isten vezetésével jónak találunk. Ehhez a mindenható Isten áldását kérjük, akihez e nehéz döntés idején ekként fordulunk: „Mutasd meg nekem a Te utadat, hogy járhassek a Te igazságodban és teljes szívvel féljem nevedet.” (Zsoltár 86:11)

Budapest, 1990. február 9.

Dr. Paskai László bíboros érsek.

Dr. Tóth Károly püspök, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának elnöke.

Dr. Kocsis Elemér püspök,

pök, a Református Zsinat elnöke.

Dr. Harmati Béla evangélikus püspök.

Dr. Viszán János baptista egyházelnök.

Dr. Hecker Frigyes metódista szuperintendens.

Dr. Berki Feriz ortodox esperes-adminisztrátor.

Dr. Huszti János unitárius püspök.

Dr. Schweitzer József főrabbi.

A műemlékek türelmesek

Mérművek és kővirágok

Aztatja-e még eső az alsóvárosi templom sekrestyéjének bútorait? Mi lesz a Reök-palotából? Helyre rakja-e valaki a szerb templom félrecsúszott tetőcserepeit? Szeged három olyan épületéről szólnak e kérdések, amelyek gyakran kerülnek a figyelem fókuszába. De kívülük is akad még városunknak számos értékes építészeti emléke, amely ugyancsak rászorul a gondos kezek sebeket gyógyító munkájára. Mert házaink, templomaink is szenvednek sérüléseket, akár az emberi test. Eppen csak nem panaszkodnak hangos szóval. Pusztulásukban is türelmesek.

Az Országos Műemléki Felügyelőség szegedi területi kirendeltségének vezetője, Németh Péter arról beszélt, mit tehetnek ezekért az épületekért 1990-ben.

A Mátyás téri Havi Boldogasszony templom fölött nemcsak égből jövő viharok, kicsit ríktóbb sárgája, elárulhatjuk: „középponti szín-meghatározás” eredménye. Az idő még érlelni fogja... A kerengő faragott elemeit, kőbábjait, könyöklőjét ugyancsak javítani kell. Tervezik a bejárat fölötti erkély és a homlokzat felújítását is. A „vakolathím” (vagyis a falsíkot díszítő felosztó tagozatok: főpárkány, girland stb.) lágy mészhabarcsból és mészlisztből készült díszet is megviselte az idő.

Öt és fél millió forint központi támogatás segíti a felújítást. Elkészült a kolostortető egy része, s a ferences rendbeliek visszaköltözhetek egykori otthonukba. A templomhajó homlokzatán és a kolostortemplomon tovább dolgoznak. A mérművek körörszáit részben újra kell faragni, mert a régiekből csak darabok kerültek elő.

„Élő udvar”, üvegmozaik

Magyar Ede kőbe, gipszbe, színes cserépbe álmódott növénydíszes Reök-palotája e pillanatban szomorú képet mutat. Bezárt ajtók, piszkos kirakatok emlékeztetnek a Belvároshoz és az épülethez egyaránt méltatlan valamikori funkciójára. A kővirágokkal, növényi formákkal díszes, tagolt homlokzat szokatlan formáit jobban megviselik az időjárás szeszélyei, mint a hagyományos falsíkokat. A kéménykürtök, díszbádoggal borított részek időálló javítása ezért is fontos. A cserépdíszek pótlásáról a Zsolnay-gyárral tárgyalnak.

A műemléki felügyelőség Oroszlán utcai székházában szép példája a gondos felújításnak. Udvarán nyári kamarakonzerteket tarthatnának, hasonlóan a város-házi nyári muzsikáláshoz. A meghitt hangulatú udvar így „élővé” változhatna, s bekapcsolódna a Belváros vérkeringésébe.

A Kálvin téri református palotán tovább dolgozik a Csomópont. A homlokzati munkákat a műemléki felügyelőség szakembereire bízták. Az üvegmozaikot Szilágyi András és a szegedi Kovács Júlia üvegművesek javítják (ők a hódmezővásárhelyi zsinagógán is dolgoztak).

A Kass Szálló stukkó

Az OMF végzi a Kass Szálló felújításának összes díszítőmunkáját. Az elkészült stukkók az alsóvárosi templomban várják, hogy a helyükre kerüljenek — a ferencesek 400 ezer forintot kapnak a tárolás fejében, ennyivel is többet költhetnek kolostorukra.

Referenciaértékű munkájuk volt a régi Somogyi tejivó „átvarázsolása”. A Gáztársaság gyorsbűtője reprezentatív helyre költöztetett — igaz, megadták az árat.

A város-háza tornya új színével áruklódik a mesterek ottjártáról. Azok számára, akiknek a szemét eset-

leg bántja a toronynak az épület többi részétől elütő, kicsit ríktóbb sárgája, elárulhatjuk: „középponti szín-meghatározás” eredménye. Az idő még érlelni fogja... A kerengő faragott elemeit, kőbábjait, könyöklőjét ugyancsak javítani kell. Tervezik a bejárat fölötti erkély és a homlokzat felújítását is. A „vakolathím” (vagyis a falsíkot díszítő felosztó tagozatok: főpárkány, girland stb.) lágy mészhabarcsból és mészlisztből készült díszet is megviselte az idő.

A szerb templom látványa szomorúságra hangol. Falai vizesek, vakolatából, párkányából egyre több hullik a földre, nem egészen veszélytelen az épület tövében járni. A görög keleti egyház szegény. De a tetőcserepek helyrehozása, a bádogozás nem kerülne olyan sokba (és nem lenne feltétlenül az OMF dolga). A templom gazdáinak kellene valamennyi pénzt összehozni és megbízni a műemlékvédőket a munka megkezdésével. A további támo-

gatásokat meg lehetne szervezni, de ehhez el kell indítani legalább az értékmérést. E nélkül tovább pusztul a gyönyörű templom.

Szélvitorlák

Ópusztaszer és Kiskundorozsma szélmalmai új vitorlákra várnak. Meglepő, de igaz: elkészítésükre a legalkalmasabb helynek a hódmezővásárhelyi zsinagóga bizonyult, közben a zsidó templom felújításán is szorgoskodnak. Vásárhely református temploma és Fekete Sas Szállója ugyancsak megújul. A „pávás ház” szecessziós homlokzata már készen bizonyítja a mesterek szaktudását. Az ottani tanács 8 ezer négyzetméteres telephelyet adott az OMF-nek — meghozza ingyen Kőműves-, ács-, szobrász- és kovácsműhelyek működnek ott, de bronz- és fémöntők is dolgoznak majd a közeljövőben.

Folyik a szegvári kastély felújítása, és még az idén befejeződik a gyulai vár helyreállításában. Ugyancsak gyulai hír, hogy befejezték a munkát a Kálvária kápolnán és a Bárdos-hídon, amely kilenc évvel öregebb híres hortobágyi társánál.

Az OMF tehát nem tétlenkedik. S ha tervezett szervezeti változásai a kívánt eredményt hozzák, több pénzzel még többet tehet műemlékeinkért.

Nyílas Péter

Mi lesz veled, Reök-palota?

A Belváros szecessziós díszének sorsáról ellentmondó híreket hallottam. Kiss Lajos városi főépítész megkérdeztem, mi lesz a hajdani kocsmá-étkezde helyén?

— A vendéglátóipari vállalat három éve zárta be a vendéglőt. Másfél évig tárgyaltunk velük arról, hogy az épület stílusához, karakteréhez méltó szecessziós kávéház, teázó vagy vendéglő berendezése lenne a legjobb megoldás. A feladat nagyságrendje azonban meghaladta erejüket. Ezután kezdtünk vállalkozók után kutatni — sajnos, eredménytelenül.

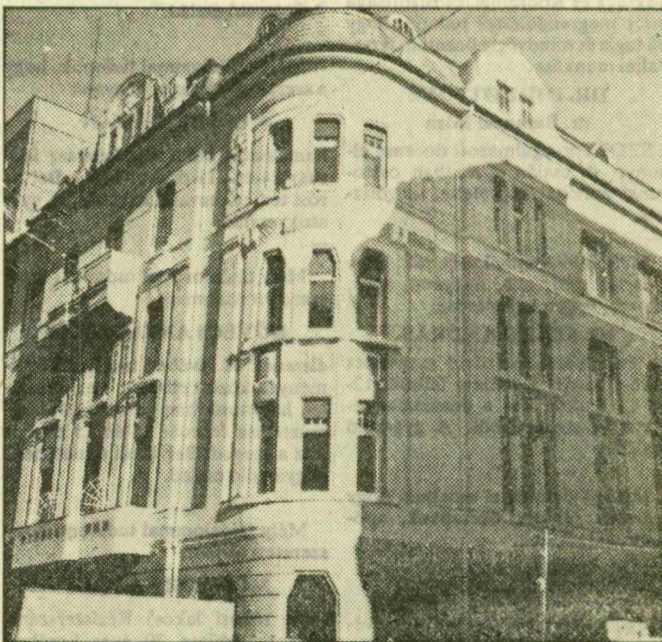
— Ekkor került szóba a bank ötlete?

— Közben a vendéglátóipari vállalat is kereste a partnereket, s így került kapcsolatba az Agrobankkal, amelynek a kezelői jogot is a felújítását.

eladta. A bank már elkezdte a tervezettségbe is, amikor a műemlék-felügyelőség elzárkózott a hozzájárulástól. Az ő álláspontjuk szerint mindenképpen vendéglátóipari céllal kell hasznosítani a palota földszinti részét.

— Mikor dölhet el a vita?

— Páthelyzet van. Az egyik oldalon megvan a jelentkező, a pénz és a szándék, a másikon pedig elzárkózás valamiféle bizonytalan várakozás jegyében. Egy szép kávéháznak talán jobban örülnének a város polgárai, de ha tovább folyik a huzavona, és később sem lesz jelentkező, aki vállalná az ilyen célú beruházás kockázatát, az épület állapota tovább romlik, mert tervek kapcsolata az Agrobankkal, nélkül nem kezdtük el a felújítását.

Somogyi Károlyné felvétele

A Reök-palota azért még így is szép...